

B.S.W. /B.A. in Social Work (Part-I) Examination
PSYCHOLOGY
Paper-IV

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 100

Note :—(1) All questions are compulsory.

(2) All questions carry equal marks.

1. Explain in detail :

- (a) Social psychology : a branch of psychology 5
- (b) Psychology as a science 5
- (c) Size constancy 5
- (d) Division of attention. 5

OR

- (c) Colour perception 5
- (f) Merits and demerits of experiment 5
- (g) Distraction of attention 5
- (h) Characteristics of perception. 5

2. Define learning. Describe in detail the method of insightful learning. 20

OR

Describe in detail the memory process and types of memory. 20

3. Explain in detail :

- (a) Characteristics of emotion 5
- (b) Definitions of emotion 5
- (c) Types of communication 5
- (d) Differentiate between feeling and emotion. 5

OR

- (e) Communication process 5
- (f) Cannon Bard theory of emotion. 5
- (g) Describe the external physiological changes in emotional state. 5
- (h) Describe barriers in communication. 5

4. Define intelligence and explain the types of intelligence tests. 20

OR

Define personality. Describe in detail the role of family in personality development. 20

5. Select correct alternatives and fill in the blanks :

(1) The tendency of the body to maintain its balance is called _____. 2

- (a) Homeostasis (b) Equity (c) Development

- (2) _____ is an inner force that drives individual to act in a particular way. 2
(a) Emotion (b) Cognition (c) Motivation
- (3) Maternal motive has a _____ basis. 2
(a) Social (b) Psychological (c) Biological
- (4) An unresolved conflict produces _____. 2
(a) Aggression (b) Stress (c) Depression
- (5) A student who is earning and learning simultaneously is resolving his conflict by _____. 2
(a) compromise (b) withdrawal (c) choice
- (6) In _____ conflict, the goal of the individual has both positive and negative aspects. 2
(a) Approach – Approach (b) Avoidance – Avoidance
(c) Approach – Avoidance
- (7) _____ introduced the concept of defence mechanism. 2
(a) Binet (b) Adler (c) Freud
- (8) In _____, a person satisfies frustrated desires in imagination. 2
(a) Projection (b) Day dreaming (c) Compensation
- (9) The desire to be with others is called Motive of _____. 2
(a) Achievement (b) Power (c) Affiliation
- (10) Hierarchy of motives is developed by _____. 2
(a) Allport (b) Rogers (c) Maslow

B.S.W. /B.A. in Social Work (Part-I) Examination
PSYCHOLOGY
Paper-IV

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 100

(मराठी माध्यम)

सूचना :—(1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. स्पष्ट करा :

- (अ) सामाजीक मानसशास्त्र : मानसशास्त्राची एक शाखा. 5
- (ब) मानसशास्त्र एक शास्त्र. 5
- (क) आकार स्थिरता. 5
- (ड) अवधान विभाजन. 5

किंवा

- (इ) रंग संवेदन. 5
- (फ) प्रायोगिक पद्धतीचे गुण आणि मर्यादा. 5
- (ग) अवधान विकर्षण. 5
- (ह) संवेदनाची वैशिष्ट्ये. 5

2. अध्ययनाची व्याख्या सांगा. अंतर्दृष्टीद्वारा अध्ययन पद्धतीचे सविस्तर वर्णन करा. 20

किंवा

स्मरण प्रक्रिया आणि स्मरण प्रकारांचे-सविस्तर वर्णन करा. 20

3. स्पष्ट करा :

- (अ) भावनेची वैशिष्ट्ये. 5
- (ब) भावना व्याख्या. 5
- (क) संप्रेषण प्रकार. 5
- (ड) भाव व भावना फरक. 5

किंवा

- (इ) संप्रेषण प्रक्रिया. 5
- (फ) कॅनन बर्ड - भावनाविषयक सिद्धांत. 5
- (ग) भावनीक स्थितीतील बाह्य-शारीरिक बदल. 5
- (ह) संप्रेषण प्रक्रियेतील अडथळे निर्माण करा. 5

4. बुद्धीमत्तेची व्याख्या सांगून बुद्धीमत्ता चाचण्याचे प्रकार स्पष्ट करा. 20

किंवा

व्यक्तीमत्त्व व्याख्या सांगून व्यक्तीमत्त्व विकासात कुटुंबाची भूमिका सांगा. 20

5. योग्य पर्यायाची निवड करून रिक्त्या जागा भरा :

- (1) शरीर संतुलन राखण्याच्या प्रवृत्तीला _____ म्हणतात. 2
(अ) समस्थिती (ब) समतुल्य (क) विकास
- (2) विशिष्ट मार्गाने मणुष्याला कार्य करण्यास प्रवृत्त करणारी आंतरीक शक्ती म्हणजे _____. 2
(अ) भावना (ब) बोधन (क) प्रेरणा
- (3) वात्सल्य प्रेरणेला _____ आधार आहे. 2
(अ) सामाजीक (ब) मानसीक (क) जैवीक
- (4) संघर्ष न सोडविल्यास _____ निर्माण होतो. 2
(अ) अक्रमकता (ब) ताण-तणाव (क) अवसाद
- (5) जर एखादा विद्यार्थी पैसा मिळवीने आणि शिकणे दोन्ही गोष्टी एकाच वेळी, संघर्ष सोडविण्याच्या दृष्टीकोनातून करत असेलतर त्यास _____ म्हणतात. 2
(अ) तडजोड (ब) माध्यार (क) निवड
- (6) _____ संघर्षांमध्ये व्यक्तीच्या उद्दीष्टाच्या दृष्टीने धनात्मक आणि ऋणात्मक घटक समावीष्ट असतात. 2
(अ) प्रगमन - प्रगमन (ब) वर्जन - वर्जन संघर्ष
(क) प्रगमन - वर्जन संघर्ष
- (7) _____ मानसशास्त्रज्ञाने संरक्षणात्मक यंत्रणा संकल्पना मांडली. 2
(अ) बीने (ब) अँडलर (क) फ्राईड
- (8) _____ मध्ये व्यक्ती वैकल्ययुक्त इच्छा कल्पनाच्या माध्यमातून पूर्ण केल्या जातात. 2
(अ) प्रक्षेपण (ब) दिवास्वान (क) सबब
- (9) मैत्री करण्याच्या प्रेरणेला _____ म्हणतात. 2
(अ) संपादन (ब) प्रभूत्व (क) संलग्न
- (10) प्रेरणा श्रेणी _____ यांनी मांडली. 2
(अ) ऑलपोर्ट (ब) रॉजर्स (क) मॉस्तो